

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه پژوهشی برای دریافت درجه دکترای حرفه‌ای در رشته پزشکی

عنوان:

**بررسی فراوانی آلرژن‌های تنفسی در بیماران آسم و
رینیت آلرژیک مراجعه کننده به کلینیک آسم و آلرژی دانشگاه
علوم پزشکی اردبیل در سال 1395 و 96**

استاد راهنما:

دکتر رسول ملاطفی

استاد مشاور:

دکتر فرهاد پورفرضی

نگارنده:

هادی عباسی

پاییز 1397

شماره پایان‌نامه:

806

از استاد گرامیم جناب آقای دکتر ملاطفی

به دلیل یاری ها و راهنمایی های ایشان که سختی های راه را برایم آسان می نمود بسیار سپاسگزارم.

از استاد بزرگوارم جناب آقای دکتر پورفرضی

برای تمام لطف و بزرگواری های ایشان کمال تشکر را دارم.

از خانواده ی عزیزم

که پشتیبان همیشگی ام در تک تک لحظات زندگی بوده اند

و همواره با حمایت های خود در تمامی مشکلات به یاری ام شتافته اند صمیمانه سپاسگزارم.

بررسی فراوانی آلرژن های تنفسی در بیماران آسم و رینیت آلرژیک مراجعه کننده به کلینیک آسم و آلرژی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل در سال 1395 و 96

چکیده

سابقه و هدف: حساسیت به آلرژن های تنفسی از علل ایجاد و تشدید آسم و رینیت آلرژیک است و بدلیل تنوع آلرژن های تنفسی و نیز تاثیرات جغرافیایی در نوع آلرژن ها، توصیه شده که آلرژیست ها آلرژن های شایع در هر منطقه را مشخص نمایند. این مطالعه با هدف بررسی فراوانی آلرژن های تنفسی در بیماران آسم و رینیت آلرژیک انجام گردید.

مواد و روش ها: اطلاعات مورد نیاز این مطالعه از پرونده های مراجعه کنندگان به کلینیک آسم و آلرژی اردبیل در سال های 1395 و 96 استخراج شد. این بیماران در بدو مراجعه پرسشنامه های دموگرافیکی دربردارنده اطلاعاتی چون سن، جنس، محل تولد و زندگی، سابقه بیماری های آلرژیک در خود و خانواده، شغل، عادات زندگی و علائم فعلی خود را پر نموده و در صورت صلاح دید فوق تخصص آسم و آلرژی مورد تست پریک قرار گرفته اند. معیار ورود به مطالعه وجود آسم یا رینیت آلرژیک و سن 5-55 سال و معیار خروج از مطالعه سابقه درموگرافیسم بود.

یافته ها : از 661 نفر بیمار مورد مطالعه حدود 70 درصد تست پوستی مثبت داشتند و بیشترین موارد مثبت در دسته ی چمن ها و علف های هرز قرار داشت. مردان در دسته های قارچ ها، آلرژن های حیوانی و چمن ها و بیماران با سابقه ی خانوادگی آلرژی در دسته های علف های هرز و درختان حساس تر بودند. از نظر سن بیماران به 4 گروه (زیر 7 سال، 7-18 سال، 19-25 سال و 25-55 سال) تقسیم شدند که گروه زیر 7 سال نسبت به هیچ آلرژنی حساس تر از سایر گروه ها نبود، گروه 7-18 سال نسبت به قارچ ها، چمن ها و درختان و گروه های سنی 19-25 سال و 25-55 سال مشابه یکدیگر نسبت به علف های هرز، چمن ها و درختان حساس تر بودند. بیماران دارای رینیت آلرژیک در دسته های علف های هرز، چمن ها و حیوانات حساس تر از بیماران آسمی بودند. فراوانی آلرژن های تنفسی بر حسب محل تولد، محل زندگی، سابقه تونسیلکتومی، جنس لوازم خواب و داشتن شغل کشاورزی و مشاغل مرتبط با دام تفاوتی نداشت.

نتیجه گیری: در این مطالعه حدود 70 درصد بیماران آسم یا رینیت آلرژیک، تست پوستی مثبت داشتند. شایع ترین آلرژن های استنشاقی چمن ها و علف های هرز بودند که توصیه می شود در مطالعات آتی فراوانی آلرژن های تنفسی در مراجعین به کلینیک آسم و آلرژی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل بصورت دقیق تر با تمرکز بر این دو دسته انجام گیرد.

واژه های کلیدی: آلرژن های تنفسی، آسم، رینیت آلرژیک

فهرست علائم اختصاری:

IGE: Immunoglobulin E

APC: Antigen Presenting Cells

TH: T Helper

فهرست مطالب

فصل اول: طرح تحقیق..... 1

1-1- مقدمه و بیان مساله..... Error! Bookmark not defined.

1-2- تعریف واژه ها..... Error! Bookmark not defined.

1-3- اهداف پژوهش..... Error! Bookmark not defined.

1-3-1- هدف کلی..... Error! Bookmark not defined.

1-3-2- اهداف اختصاصی..... Error! Bookmark not defined.

1-3-3- اهداف کاربردی..... Error! Bookmark not defined.

1-3-4- سوالات تحقیق..... Error! Bookmark not defined.

فصل دوم: بررسی متون..... Error! Bookmark not defined.

2-1- مبانی نظری..... Error! Bookmark not defined.

2-1-1- تعریف آلرژی..... Error! Bookmark not defined.

2-1-2- بیماری های آلرژیک..... Error! Bookmark not defined.

2-1-3- پاتوژنز..... Error! Bookmark not defined.

2-1-4- تشخیص بیماری آلرژیک..... Error! Bookmark not defined.

2-1-5- اصول درمان بیماری آلرژیک..... Error! Bookmark not defined.

2-2- بررسی متون..... Error! Bookmark not defined.

فصل سوم: شیوه اجرای تحقیق..... Error! Bookmark not defined.

3-1- نوع پژوهش..... Error! Bookmark not defined.

3-2- جمعیت مورد مطالعه و روش نمونه گیری..... Error! Bookmark not defined.

3-3- روش گردآوری اطلاعات..... Error! Bookmark not defined.

3-4- روش تجزیه و تحلیل داده ها..... Error! Bookmark not defined.

3-5- معیارهای ورود به مطالعه..... Error! Bookmark not defined.

3-6- معیار خروج از مطالعه..... **Error! Bookmark not defined.**

3-7- ملاحظات اخلاقی..... **Error! Bookmark not defined.**

3-8- جدول متغیرهای مطالعه..... **Error! Bookmark not defined.**

فصل چهارم: نتایج..... **Error! Bookmark not defined.**

4-1- یافته ها..... **Error! Bookmark not defined.**

4-1-1- اطلاعات دموگرافیک..... **Error! Bookmark not defined.**

4-1-2- نتایج تست پوستی پریک بر حسب جنس..... 40

4-1-3- نتایج تست پوستی پریک بر حسب گروه های سنی..... 42

4-1-4- نتایج تست پوستی پریک بر حسب وجود آسم یا رینیت آلرژیک..... 44

4-1-5- نتایج تست پوستی پریک بر حسب محل تولد..... 46

4-1-6- نتایج تست پوستی پریک بر حسب محل سکونت..... 48

4-1-7- نتایج تست پوستی پریک بر حسب سابقه تونسیلکتومی..... 50

4-1-8- نتایج تست پوستی پریک بر حسب وضعیت شغلی..... 51

4-1-9- نتایج تست پوستی پریک بر حسب سابقه بیماری های آلرژیک در خانواده..... 52

4-1-10- نتایج تست پوستی پریک بر حسب جنس لوازم خواب..... **Error! Bookmark not defined.**

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری..... 54

5-1- بحث..... 55

5-2- نتیجه گیری..... 61

5-3- محدودیت ها..... 62

5-4- پیشنهادات..... 63

منابع..... 64